

ΜΑΡΚΟΣ ΜΕΣΚΟΣ: «ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ» – ΤΑ ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΠΕΛΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙ Η ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΑΘΩΟΤΗΤΑΣ

Εύα Μοδινού

Διαβάζοντας την συγκεντρωτική έκδοση ποιημάτων του Μάρκου Μέσκου «Μαύρο δάσος» (Ποιήματα 1958-1986) είδα πώς λειτουργεί η ποίηση όταν εικονοποιεί την ομορφιά της αθωότητάς της. Τη χάρη, δηλαδή, που δοκιμάζεται στα σαγόνια του ρεαλισμού της επιβίωσης και στα πικρά μονοπάτια της Ιστορίας.

Κάτι τέτοιο ίσως είναι αναμενόμενο στην πρώτη εμφάνιση κάθε ποιητή, ωστόσο στην περίπτωση του Μάρκου Μέσκου η εικονοποιία αυτής της ομορφιάς είναι επιλογή που διατρέχει την ποίησή του. Ενδιαφέρον ιδιαίτερο λοιπόν, παρουσιάζει η εκκίνηση, εκεί όπου ο αναγνώστης συναντά τον καταλύτη αυτής της επιλογής. Έτσι, στην πρώτη συλλογή του, το 1958, ο ποιητής μιλά «Πριν από τον θάνατο», για τον θάνατο προσώπων και εποχών, ξορκίζοντας τον κυνισμό και την πώρωση που εγκαθιδρύει η νομοτέλεια της επικράτησής του. Διαλέγεται με την απάνθρωπη κυριαρχία του, προβάλλοντας την ομορφιά των αθών που είναι θύματα, αλλά και νικητές ταυτόχρονα. Αυτήν τη χάρη υπερασπίζεται ο Μέσκος, με όπλο την ποίηση, προτρέποντάς μας τελικά: «...να μην γίνουμε λόγια. Καθώς η βαρβαρότητα της εποχής σιδερώνει με τα πέλματά της την αθωότητά μας».¹

Είναι μια εποχή που ο κόσμος αναμετριέται με τη σκιά που έχει αφήσει ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και ο Εμφύλιος που ακολούθησε. Τα χνάρια είναι νωπά ακόμη και βαθειά συγχρόνως. Οι άνθρωποι και η φύση μαζί, έχουν διανύσει το χρονικό μιας απεριγράπτης σκληρότητας. Φέρουν τα φανερά ή τ' αθέατα σημάδια μιας τρομερής καταστροφής. Μια βαθύτατη θλίψη, που δεν ξορκίζεται εύκολα από την ελπίδα του μέλλοντος, σφραγίζει μ' ένα αναπάντητο «γιατί» τις ψυχές. Γι' αυτά τα σημάδια, γι' αυτό το αναπάντητο «γιατί» μιλά ο Μέσκος στην πρώτη του συλλογή. Για τον θάνατο του στρατιώτη στον πόλεμο: «(Όμως οχτώ βήματα αγριμιού / είναι ένας τάφος στρατιώτη πάνω στο άνθος του...)» για τον θάνατο της μικρής αθώας Ευανθίας που μέσα στην «παλίρροια της άνοιξης[...] / ζητάει ένα ζευγάρι μαύρα παπούτσια / να στολίσει τον θάνατό της...» για τα «είκοσι εννιά ολόγυμνα πτώματα / χωρίς κεφάλια...» στο «Επαρχιακό γήπεδο»².